

Bijlage 10.1 Perceel 1 Amerongse berg - Beheerdoelen en streefbeelden

Details heide t.b.v. schapenbegrazing

Uitleg tabel

Per deelgebied is er een globale verdeling gemaakt van de vergelijkbare terreinsituaties. Daarbij is benoemd: Omschrijving, Situatie 2025, Streefbeeld 2032 e.v., Opmerkingen.

Voor alle delen geldt dat eventuele maatregelen, al dan niet in overleg uitgevoerd, als chopperen/plaggen/bos afzetten positief beïnvloedt dienen te worden door middel van de begrazing.

Meerjarige houtopslag kan in begrazingstermijn door Staatsbosbeheer afgezet worden, waarna dit opgenomen dient te worden in het begrazingsschema.

Toelichting enkele vegetatiestructuurtypen:

Jonge heide: leeftijd ca. 0-10 jaar

Oude heide: leeftijd ca. >10 jaar

Aanpak houtopslag: J <0,5m, voor verantwoording opdrachtnemer, N <0,5m voor verantwoording opdrachtgever (percentage staat los van vegetatiestructuur)

Heischrale vegetatie: met name heide gebonden grassen en (korst-)mossen en open zand/pijpenstrootje als deze afzonderlijk niet meer is dan 5%

Ov. Grassen en mossen: grassen en mossen van rijkere grond als bijvoorbeeld witbol en pitrus/braam als deze afzonderlijk niet meer is dan 5%

Perceel 1 - Amerongse berg

De te begrazen delen omvatten heideterreinen met verbindingzones in boswachterij de Amerongse berg.

Huidige situatie

De Amerongse berg omvat enkele kleine heidekernen met open verbindingen als stroken te midden van een bosrijke omgeving. Hierin is het kunstmatige karakter vanuit de aanleg nog sterk aanwezig in de vorm en overgangen naar bos, maar ook in de vegetatie. Daarnaast is de kwaliteit van de bestaande heideterreinen redelijk goed van niveau op enkele vergraste en verbraamde delen na en stukken waar verbossing dreigt.

De verbindingen hebben het door een combinatie van factoren lastiger en dreigen te verruigen of te verbossen, in overleg met Staatsbosbeheer zal worden bepaald op welke manier hier mee wordt omgegaan. Dat kan betekenen dat er meer of kortdurend tot verder in de bosranden wordt begraasd om e.e.a. aan structuur te kunnen behouden

Toekomstbeeld

Het toekomstbeeld voor de heideterreinen op de Amerongse berg is om goed ontwikkelde structuurrijke heideterreinen te hebben waar tussen verbindingen bestaan met een mozaïek van heide-en heischrale vegetatie en natuurlijke, geleidelijke overgangen naar bos. Bosranden moeten meer en meer doorbroken worden om een landschap te waarborgen waarin dier- en plantensoorten zich kunnen uitbreiden en behouden blijven met biotopen van o.a. Geelgors, Levendbarende-/Zandhagedis, Houtsnip, Nachtzwaluw, Boomleeuwerik maar ook Kleine zonnedaauw, Witte en Bruine Snavelbies en Klokjesgentiaan. Dat dit een ambitieuze doelstelling is heeft Staatbosbeheer voldoende helder voor ogen.

Feiten

De te begrazen heideterreinen hebben een totaal oppervlakte van ca. 55 ha; ca. 40 ha droge heide en stuifzanden, ca. 10 ha vochtige heide, ca. 5 ha overig mee begraasd terrein. Hiervan wordt ca. 10ha tussen april-oktober begraasd met lage aantallen rundvee. Hier is de begrazing met schapen is dan ook een aanvulling op de begrazing, waardoor er aan specifieke doelen gewerkt kan worden.

In de looptijd van deze opdracht, de periode 2026-2032, zal er op (kleinschalige) wijze worden gewerkt met vormen van bodemherstel of andere aanvullende vormen van beheer om bodem en vegetatie te herstellen. Dit wordt in specifieke gevallen besproken met de kuddebeheerder.

Amerongse Berg

Deelgebied	Ha. (ca.)	Omschrijving	Vegetatiesoort	Situatie 2025 in %	Streefbeeld 2032 in %	Verplichting Houtopslag <0,5m	Opmerkingen
1	4,6	Salamander-weide	Oude heide	25%	35%	N	Bevorderen verticale structuur in vegetatie en ontwikkeling geleidelijke bosranden met terugdringen van bosopslag. Aanzienlijke ontwikkeling van braam.
			Jonge heide	20%	30%		
			Bosbesvegetatie	5%	5%		
			Heischrale vegetatie	10%	15%		
			Ov. Grassen/mossen	25%	15%		
			Houtopslag	<5%	<5%		
2	0,6	VZ Salamander-weide - Eenzame eik	Bosbesvegetatie	10%	10%	N	Bevorderen van vegetatieontwikkeling en terugdringen verbossing.
			Ov. Grassen/mossen	90%	90%		
			Houtopslag	<5%	<5%		
3	1,6	Eenzame eik	Oude heide	20%	20%	N	Bevorderen heideontwikkeling en tegengaan van bosontwikkeling. (In begrazingsperiode kunnen er delen bos/houtopslag verwijderd worden)
			Jonge heide	40%	50%		
			Bosbesvegetatie	5%	5%		
			Heischrale vegetatie	5%	15%		
			Ov. Grassen/mossen	30%	10%		
			Houtopslag	<5%	<5%		
4	4,3	VZ Eenzame eik - Egelmeer	Jonge heide	20%	30%	J	Bevorderen mozaïek van bosbes- en heischrale vegetatie met heide. Daarbij bevorderen van een geleidelijke overgang naar bos en terugdringen van Pijpenstrootje en houtopslag.
			Bosbesvegetatie	5%	5%		
			Heischrale vegetatie	20%	25%		
			Pijpenstrootje	15%	10%		
			Adelaarsvaren	15%	5%		
			Ov. Grassen/mossen	25%	15%		
			Houtopslag	5%	<5%		

5	2,1	VZ naar Prinsenveldselaan	Jonge heide	55%	60%	J	Bevorderen van heischrale vegetatie met heide. Daarbij bevorderen van een geleidelijke overgang naar bos en terugdringen van grassen en houtopslag. In heide heeft het Heidehaantje gezeten.
			Bosbesvegetatie	5%	5%		
			Heischrale vegetatie	20%	25%		
			Pijpenstrootje	10%	5%		
			Ov. Grassen/mossen	10%	5%		
			Houtopslag	<5%	<5%		

6	5,2	VZ naar landgoed 'het Hek'	Jonge heide	30%	40%	J	Bevorderen van heischrale vegetatie met heide. Daarbij bevorderen van een geleidelijke overgang naar bos en terugdringen van grassen en houtopslag.
			Heischrale vegetatie	30%	30%		
			Pijpenstrootje	10%	5%		
			Bosbesvegetatie	5%	5%		
			Adelaarsvaren	5%	5%		
			Ov. Grassen/mossen	20%	15%		
			Houtopslag	5%	<5%		

7	5,5	Elsterkop heide	Oude heide	65%	55%	J	Bevordering verticale structuur en geleidelijke overgangen naar bos. Tegengaan van vergrassing op gemaaide stukken van 2023-2025 (heidehaantje alom aanwezig!)
			Jonge heide	20%	30%		
			Heischrale vegetatie	5%	5%		
			Bosbesvegetatie	5%	5%		
			Adelaarsvaren	5%	5%		
			Houtopslag	<5%	<5%		

8a	1,4	VZ Elsterkop – Egelmeer Noord	Jonge heide	10%	30%	J	Bevorderen mozaïek van bosbes- en heischrale vegetatie met heide. Daarbij bevorderen van een geleidelijke overgang naar bos en terugdringen van grassen en houtopslag.
			Heischrale vegetatie	5%	15%		
			Bosbesvegetatie	20%	20%		
			Pijpenstrootje	35%	15%		
			Ov. Grassen/mossen	30%	20%		
			Houtopslag	<5%	<5%		

8b	2,8	VZ Elsterkop – Egelmeer Zuid	Jonge heide	70%	70%	J	Bevoordelen ontwikkeling heide en geleidelijke overgang naar bos. Terugdringen van houtopslag.
			Heischrale vegetatie	10%	10%		
			Bosbesvegetatie	15%	15%		
			Ov. Grassen/mossen	5%	5%		
			Houtopslag				

9	6,9	Heide Egelmeer buiten raster	Oude heide	10%	10%	J	Bevoordelen ontwikkeling heide en geleidelijke overgang naar bos. Terugdringen van houtopslag, verbrande en gemaaide delen vrij houden van braam en grassen
			Jonge heide	60%	80%		
			Heischrale vegetatie	5%	5%		
			Ov. Grassen/mossen	15%	5%		
			Houtopslag	<10%	<5%		
10	9,8	Heide Egelmeer binnen raster	Oude heide	20%	20%	J	Bevoordelen heidevegetatie met geleidelijke overgang van droog naar nat met bij behorende vegetatie. Terugdringen Pijpenstrootje en bosopslag. Verruiging voorkomen na langdurige overstroming in 2024-2025
			Jonge heide	15%	20%		
			Pijpenstrootje	30%	25%		
			Ov. Grassen/mossen	35%	35%		
			Houtopslag	5%	<5%		
11	3,1	Heide tussen Egelmeer en VZ Egelmeer - Slaperdijk	Oude heide	5%	5%	J	Bevorderen heideontwikkeling en geleidelijke overgangen naar bos. Daarbij tegengaan van bosontwikkeling.
			Jonge heide	65%	70%		
			Heischrale vegetatie	25%	20%		
			Ov. Grassen/mossen	5%	5%		
			Houtopslag	<5%	<5%		
12	1,5	VZ Egelmeer - Slaperdijk	Jonge heide	85%	85%	J	Bevorderen heide en heischrale vegetaties, daarbij ontwikkeling van geleidelijke overgangen naar bos.
			Heischrale vegetatie	10%	10%		
			Ov. Grassen/mossen	5%	5%		
			Houtopslag	<5%	<5%		
13	2,7	Veld bij Slaperdijk	Jonge heide	45%	60%	J	Bevorderen heideontwikkeling en terugdringen vergrassing.
			Heischrale vegetatie	5%	10%		
			Pijpenstrootje	40%	20%		
			Ov. Grassen/mossen	10%	10%		
			Houtopslag	<5%	<5%		

15	2	Stuifzand-heide Slaperdijk	Oude heide	30%	30%	J	Bevoordelen structuurrijke heide, open zand en overgang naar heischrale vegetaties met heide en (korst)mossen. Terugdringen van grassen en houtopslag.
			Jonge heide	20%	30%		
			Heischrale vegetatie	25%	20%		
			Open zand	10%	10%		
			Ov. Grassen/mossen	15%	10%		
			Houtopslag	<5%	<5%		

15	1,6	Vochtige heide Slaperdijk	Jonge heide	15%	25%	J	Bevorderen heideontwikkeling en terugdringen vergrassing
			Heischrale vegetatie	5%	10%		
			Open zand	10%	10%		
			Pijpenstrootje	55%	40%		
			Ov. Grassen/mossen	15%	15%		
			Houtopslag	<5%	<5%		

Aanvullend te gebruiken nacht-/weekendvakken							
a	0,5	Weide	Grazige vegetatie			N	
b	0,3	Open plek				N	
c	0,9	Recreatieveld	Grazige vegetatie			N	
K	3.0	Wolfwerende kraal	Hooiland			N	Is wolfwerende kraal , onderhoud stroomdraden voor kuddebeheerder!